

Báo cáo Chính trị

Đại hội Đảng Cộng sản Trung Quốc lần thứ XVII: XÂY DỰNG XÃ HỘI VỚI CÁI THIÊN DÂN SINH LÀ TRỌNG ĐIỂM

TS. HOÀNG THẾ ANH

Viện Nghiên cứu Trung Quốc

Mở đầu

Đại hội lần thứ XVII Đảng Cộng sản (ĐCS) Trung Quốc diễn ra từ ngày 15-21/10/2007 tại Bắc Kinh (Trung Quốc). Đại hội đã thông qua Báo cáo Chính trị do Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào thay mặt Ban chấp hành Trung ương khoá XVI trình bày, với tiêu đề “*Giương cao ngọn cờ vĩ đại chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, phấn đấu giành thắng lợi mới trong xây dựng toàn diện xã hội khá giả*”. Đây là bản báo cáo được các giới cho rằng có nhiều điểm mới về cách tiếp cận, lý luận cũng như đưa ra những khái niệm mới.⁽¹⁾ Trong đó xây dựng xã hội và dân sinh là khái niệm gây nhiều chú ý. Xây dựng xã hội được coi là một trong

những nội dung được tập thể lãnh đạo ĐCS Trung Quốc do Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào đứng đầu rất coi trọng. Điều này được thể hiện qua các Hội nghị Trung ương 4 khóa XVI ĐCS Trung Quốc (từ ngày 16-19/9/2004) đã đưa ra khái niệm và xác định rõ mục tiêu xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa, tiếp theo là Hội nghị Trung ương 6 khóa XVI ĐCS Trung Quốc (từ ngày 8-11/10/2006) chuyên bàn về xây dựng xã hội hài hòa xã hội chủ nghĩa. Đến Đại hội lần thứ XVII ĐCS Trung Quốc, xây dựng xã hội gắn với vấn đề dân sinh được trình bày thành một phần (phần thứ 8) trong Báo cáo Chính trị của Hồ Cẩm Đào với tiêu đề: “*Xây dựng xã hội*

với cải thiện dân sinh là trọng điểm”. Vậy nội dung này được nhìn nhận như thế nào? Có điểm khác gì so với những khái niệm, quan điểm về xây dựng xã hội của ĐCS Trung Quốc trước khi diễn ra Đại hội lần thứ XVII.

1. Xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm lần đầu tiên xuất hiện trong văn kiện ĐCS Trung Quốc và trở thành điểm tranh luận

Nói đến dân sinh khiến chúng ta liên tưởng tới Chủ nghĩa dân sinh - một thành tố trong “*Chủ nghĩa Tam dân*” (gồm Chủ nghĩa dân tộc, Chủ nghĩa dân quyền và Chủ nghĩa dân sinh) của Tôn Trung Sơn, lãnh tụ của Cách mạng Tân Hợi. Trải qua hơn 100 năm, từ “dân sinh” lại thấy xuất hiện trong văn kiện của một Đảng cầm quyền ở Trung Quốc. Giữa Chủ nghĩa dân sinh của Tôn Trung Sơn và thuật ngữ “*xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm*” của ĐCS Trung Quốc có những điểm tương đồng và khác biệt gì là một đề tài đáng để chúng ta tiếp tục đi sâu nghiên cứu và làm rõ. Sở dĩ nói như vậy là vì Tạp chí *Nghiên cứu Trung Quốc* số 7 năm 2007 đã đăng tải bài viết của PGS.TS. Trần Lê Bảo với tiêu đề “*Từ Chủ nghĩa tam dân của Tôn Trung Sơn đến tư tưởng xã hội chủ nghĩa hài hoà của Hồ Cẩm Đào*” đã khởi đầu ở Việt Nam so sánh giữa Chủ nghĩa Tam dân của Tôn Trung Sơn với tư tưởng xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa của Hồ Cẩm Đào. Trong phạm vi bài viết này, tác giả chỉ tập trung giải thích thuật ngữ “*Xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là*

trọng điểm” được nêu ra tại Đại hội lần thứ XVII ĐCS Trung Quốc với nội dung như sau: “*Xây dựng xã hội và an khang hạnh phúc của nhân dân liên quan mật thiết với nhau. Trên cơ sở phát triển kinh tế, phải chú trọng xây dựng xã hội, ra sức bảo đảm và cải thiện dân sinh, thúc đẩy cải cách thể chế xã hội, mở rộng dịch vụ công, hoàn thiện quản lý xã hội, thúc đẩy xã hội công bằng, chính nghĩa, cố gắng làm cho toàn thể nhân dân có học hành, có lao động, có bệnh viện khám bệnh, có dưỡng lão tuổi già, có nhà ở, thúc đẩy xây dựng xã hội hài hoà*”. Đồng thời, phần 8 của Báo cáo Chính trị tại Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc đã nêu 6 nhiệm vụ chủ yếu về xây dựng xã hội với trọng tâm là cải thiện dân sinh, đó là: *Ưu tiên phát triển giáo dục, xây dựng cường quốc nguồn nhân lực; thực hiện chiến lược mở rộng phát triển việc làm, thúc đẩy sáng tạo lôi kéo việc làm; đi sâu cải cách chế độ phân phối thu nhập, tăng thu nhập cho cư dân thành thị và nông thôn; tăng cường xây dựng hệ thống an sinh xã hội bao phủ lên cư dân thành thị và nông thôn, bảo đảm đời sống cơ bản của nhân dân; xây dựng chế độ y tế cơ bản, nâng cao sức khoẻ toàn dân; hoàn thiện quản lý xã hội, giữ vững xã hội ổn định, đoàn kết*.

Với nội dung và những nhiệm vụ nhằm xây dựng xã hội với trọng điểm là dân sinh trên đây đã gây sự chú ý và bình luận của các chuyên gia Trung Quốc. Chẳng hạn, GS. Thái Hà, Ban xây dựng Đảng thuộc Trường đảng Trung ương Trung Quốc, TS. Triệu Kiệt, Phòng Nghiên cứu Trường đảng Trung ương

Trung Quốc đều cho rằng vấn đề dân sinh lần đầu tiên trở thành một trong những chủ đề của Báo cáo Chính trị, sự phát triển của xã hội Trung Quốc đã bước vào giai đoạn mới, vấn đề dân sinh đang trở thành trọng điểm công tác của Đảng⁽²⁾. Đồng thời họ có những lý giải khác nhau về thuật ngữ này, như TS. Triệu Kiệt thì cho rằng giải quyết vấn đề dân sinh *trước hết* quan hệ đến việc nâng cao sức tiêu dùng và cải thiện cách thức tiêu dùng, từ đó ảnh hưởng trực tiếp đến sự thay đổi phương thức tăng trưởng kinh tế; *thứ hai*, vấn đề dân sinh liên quan trực tiếp đến các giai tầng xã hội trong cải cách xã hội, trực tiếp ảnh hưởng đến mức độ tham gia vào phát triển kinh tế xã hội của họ, trực tiếp ảnh hưởng đến việc chia sẻ thành quả phát triển kinh tế xã hội của các giai tầng xã hội. Do vậy, thành tích giải quyết vấn đề dân sinh trở thành nội dung quan trọng trong những thành tích của đảng cầm quyền lãnh đạo phát triển kinh tế xã hội, năng lực giải quyết vấn đề dân sinh trở thành chỉ tiêu quan trọng đánh giá năng lực cầm quyền của đảng.⁽³⁾ Đồng thời cũng có học giả như Ngưu Tô Lâm (Sở trưởng Sở Nghiên cứu phát triển xã hội Viện KHXH tỉnh Hà Nam) cho rằng, chú trọng cải thiện dân sinh là thể hiện tư tưởng cầm quyền của ĐCS Trung Quốc theo phương châm “lập đảng vì công, chấp chính vì dân” tức là thành lập đảng vì công việc chung, cầm quyền vì nhân dân. Điều này thể hiện sự quan tâm của Đảng đối với người dân Trung Quốc.⁽⁴⁾

Ngoài ra, còn có quan điểm cho rằng, Trung Quốc nên đi theo con đường phát triển kinh tế ổn định dân sinh (Lizu minsheng), kết hợp chặt chẽ, bổ sung lẫn nhau giữa phát triển kinh tế với cải thiện dân sinh. Đặc biệt là nói đến phát triển, không chỉ đơn thuần là một khái niệm kinh tế, mà còn phải tính gộp cả các yếu tố dân sinh và việc cải thiện dân sinh. Do vậy, Báo cáo Chính trị Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc đưa ra vấn đề cải thiện dân sinh và thay đổi phương thức phát triển kinh tế là có sự liên kết chặt chẽ giữa hai nội dung này. Cải thiện dân sinh không chỉ có ý nghĩa xác định lại mục tiêu phát triển kinh tế, mà còn có ý nghĩa đối với việc tìm ra con đường phát triển kinh tế có lợi cho quần chúng nhân dân v.v...⁽⁵⁾

Mặc dù xây dựng xã hội với dân sinh là trọng điểm trong Báo cáo Chính trị tại Đại hội ĐCS Trung Quốc được giới nghiên cứu Trung Quốc chú ý, bàn luận, nhưng một số tư liệu nước ngoài thì lại thấy rằng việc xây dựng xã hội với vấn đề dân sinh là trọng điểm không phải là điểm đáng bàn và đây là cách thu phục lòng dân của ĐCS Trung Quốc. Ví dụ như Zhengxu Wang, Yongnian Zheng (Viện Nghiên cứu chính sách Trung Quốc trường Đại học Nottingham) nhận định: ĐCS Trung Quốc cho rằng trong khuôn khổ xây dựng xã hội khá giả toàn diện đưa ra hàng loạt tiêu chí về phúc lợi xã hội như giáo dục, việc làm, y tế v.v... với hy vọng tiếp tục có được sự ủng hộ của quần chúng nhân dân và Đại hội

ĐCS Trung Quốc lần này vẫn ưu tiên hàng đầu cho việc tăng trưởng kinh tế.⁽⁶⁾

2. ĐCS Trung Quốc bổ sung và cụ thể hoá dần hệ thống lý luận xây dựng xã hội

Ngoài những quan điểm khác nhau xung quanh vấn đề xây dựng xã hội với dân sinh là trọng điểm trên đây, xuất phát từ góc độ độ rộng coi xã hội là một tổng thể bao gồm chính trị, kinh tế, văn hoá tư tưởng và đời sống xã hội, từ góc độ hẹp phân tách xã hội thành một nhánh nhỏ trong tổng thể xã hội theo nghĩa rộng, bài viết này cho rằng ĐCS Trung Quốc đã không ngừng bổ sung, sửa chữa hệ thống lý luận xây dựng xã hội ở Trung Quốc. Điều đó thể hiện ở việc bổ sung vào khái niệm xây dựng xã hội khá giả và cụ thể hoá coi việc xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm là một trong những biện pháp thúc đẩy xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa.

Thứ nhất, bổ sung khái niệm xây dựng xã hội khá giả

Nhìn lại quá trình cải cách mở cửa của Trung Quốc, thời kỳ đầu Đặng Tiểu Bình đưa ra khái niệm xây dựng xã hội khá giả với mục tiêu bước đầu giải quyết vấn đề ăn no mặc ấm của người dân, sau đó từ ăn no mặc ấm đi đến khá giả, đến năm 2000 thì xây dựng được một xã hội khá giả ở Trung Quốc. Do vậy có thể nói rằng khái niệm xây dựng xã hội khá giả của Đặng Tiểu Bình chủ yếu tập trung vào việc giải quyết vấn đề kinh tế. Đến Giang Trạch Dân thì khái niệm xây

dựng xã hội khá giả đã được bổ sung thêm, ngoài việc chú trọng phát triển kinh tế, yếu tố chính trị, văn hoá cũng được coi trọng, như phần mục tiêu xây dựng xã hội khá giả trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVI ĐCS Trung Quốc do Giang Trạch Dân trình bày đã viết: *“Mục tiêu xây dựng toàn diện xã hội khá giả lần Đại hội này xác lập là mục tiêu phát triển một cách toàn diện kinh tế, chính trị, văn hoá xã hội chủ nghĩa đặc sắc Trung Quốc...”* .

Tiếp đến giai đoạn hiện nay, như chúng ta đều biết Trung Quốc đã có những bước phát triển hết sức ngoạn mục về kinh tế. Đặc biệt 5 năm lại đây, từ Đại hội ĐCS Trung Quốc lần thứ XVI đến lần thứ XVII, tốc độ tăng trưởng GDP của Trung Quốc trên 10%, năm 2006 tổng lượng kinh tế của Trung Quốc đứng hàng thứ 4 trên thế giới (sau Mỹ, Nhật, Đức), GDP bình quân đầu người cho đến năm 2006 đạt trên 2000 USD. Nhưng Trung Quốc cũng phải đối mặt với rất nhiều vấn đề nổi lên, như nhận định trong Báo cáo Chính trị Đại hội ĐCS lần thứ XVII: *“Cái giá phải trả về nguồn tài nguyên môi trường cho tăng trưởng kinh tế là quá lớn; sự phát triển của thành thị, nông thôn, các vùng miền, kinh tế xã hội vẫn không cân bằng; nông nghiệp phát triển ổn định nhưng việc tăng thu nhập cho người dân lại khó; những vấn đề liên quan đến lợi ích thiết thân của quần chúng nhân dân như: việc làm, an sinh xã hội, phân phối thu nhập, nhà ở, an toàn trong sản xuất, tư pháp,*

trật tự trị an xã hội v.v..., đời sống một bộ phận quần chúng nhân dân có thu nhập thấp tương đối khó khăn v.v...”⁽⁷⁾. Xuất phát từ thực tiễn phát triển của Trung Quốc (quốc tình) như vậy, ĐCS Trung Quốc đã đưa ra mục tiêu mới có bổ sung thêm nhân tố xã hội vào mục tiêu xây dựng xã hội khá giả toàn diện, như Báo cáo Chính trị Đại hội XVII do Hồ Cẩm Đào trình bày đã viết: “*Chúng ta cần phải thích ứng với sự thay đổi mới của tình hình trong và ngoài nước, đáp ứng những mong muốn mới có cuộc sống tốt đẹp hơn của nhân dân các dân tộc, nắm vững xu thế và quy luật phát triển kinh tế xã hội, kiên trì mục tiêu cơ bản và cương lĩnh cơ bản do chính sách cơ bản cấu thành xây dựng kinh tế, xây dựng chính trị, xây dựng văn hoá, xây dựng xã hội đặc sắc Trung Quốc, trên cơ sở mục tiêu xây dựng xã hội khá giả toàn diện xác định tại Đại hội lần thứ XVI, đưa ra yêu cầu cao hơn mới đối với sự phát triển của nước ta*”. Đồng thời nhân tố xã hội được thể hiện cụ thể trong phần 4 mục tiêu mới xây dựng xã hội khá giả của Báo cáo Chính trị là: *nhANH chóng phát triển sự nghiệp xã hội, cải thiện một cách toàn diện đời sống nhân dân. Hệ thống giáo dục quốc dân hiện đại hoàn thiện hơn, hệ thống giáo dục suốt đời cơ bản hình thành, trình độ giáo dục toàn dân được hưởng và trình độ đào tạo nhân tài sáng tạo mới nâng cao rõ rệt. Việc làm trong xã hội càng đầy đủ. Hệ thống an sinh xã hội bao phủ lên cư dân thành thị và nông thôn cơ bản xây*

dựng, mọi người đều được hưởng sự bảo đảm mức sống cơ bản. Cục diện phân phối thu nhập hợp lý có trật tự cơ bản hình thành, người có thu nhập trung bình chiếm đại đa số, hiện tượng nghèo khổ tuyệt đối cơ bản không còn. Mọi người cơ bản được hưởng dịch vụ y tế. Hệ thống quản lý xã hội kiện toàn hơn”. Nội dung này đa phần thống nhất, hợp lôgic với nội dung ở phần 8 trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVII và nội dung này chưa hề thấy có trong phần mục tiêu xây dựng xã hội khá giả toàn diện trình bày trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVI.

Thứ hai, xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm là một trong những biện pháp cụ thể xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa

Như chúng ta đã biết Hội nghị Trung ương 4 khóa XVI ĐCS Trung Quốc, Tổng Bí thư Hồ Cẩm Đào lần đầu tiên đưa ra khái niệm xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa với đặc trưng tương đối trừu tượng là *xây dựng xã hội dân chủ pháp trị, công bằng chính nghĩa, thành tín hữu ái, đầy sức sống, yên ổn, trật tự và con người ứng xử hài hoà với tự nhiên*. Tiếp đến Hội nghị Trung ương 6 khoá XVI đã cụ thể hoá các mục tiêu và nhiệm vụ của việc xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa vào năm 2020 (xem bảng 1).

Nếu so sánh các mục tiêu và nhiệm vụ của việc xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa với nội dung xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là

trọng điểm, chúng ta dễ dàng nhận thấy những mục tiêu và nhiệm vụ cơ bản của việc xây dựng xã hội hài hoà và xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm có nhiều điểm tương đồng. Nhưng nội dung của việc xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa nhiều hơn, phạm vi rộng lớn hơn, bao trùm lên nội dung của việc xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm (xem bảng 1). Từ đó có thể thấy rằng ĐCS Trung Quốc đề ra việc xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm là một trong những biện pháp tiến tới xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa. Điều này còn được thể hiện qua cách viết phần 8 trong Báo cáo Chính trị “... cố gắng làm cho toàn thể nhân dân có học hành, có lao động, có bệnh viện khám bệnh, có dưỡng lão tuổi già, có nhà ở, thúc đẩy xây dựng xã hội hài hoà”, rõ ràng thúc đẩy xây

dựng xã hội hài hoà là mục tiêu cuối cùng của việc xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm. Điều này cũng có nghĩa rằng Trung Quốc muốn xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa, thì việc trước tiên phải giải quyết vấn đề dân sinh, trong đó có các vấn đề như: giáo dục, việc làm, phân phối, tái phân phối, an sinh xã hội, tạo cho mọi người dân cùng bình đẳng và công bằng hưởng thành quả của sự phát triển kinh tế xã hội. Sau đó, tiến tới giải quyết các vấn đề khác mà mục tiêu của xã hội hài hoà đã nêu ra. Điều này cũng giống với quan điểm của Ngưu Tô Lâm (Sở trưởng Sở Nghiên cứu phát triển xã hội Viện KHXH tỉnh Hà Nam) bình luận rằng ĐCS Trung Quốc chú trọng cải thiện dân sinh thể hiện ý tưởng mới về xã hội hài hoà “cùng xây dựng cùng hưởng”.⁽⁸⁾

Bảng 1: So sánh mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng xã hội hài hoà và nhiệm vụ xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm

STT	9 mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng xã hội hài hoà xã hội chủ nghĩa	6 nhiệm vụ xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm
1	Pháp chế dân chủ xã hội chủ nghĩa được hoàn thiện hơn nữa, phương châm sách lược cơ bản quản lý đất nước theo pháp luật được thực hiện một cách toàn diện, quyền lợi của nhân dân được thực sự tôn trọng và được bảo vệ;	
2	Tình trạng mở rộng khoảng cách chênh lệch phát triển giữa thành thị và nông thôn, giữa các vùng miền từng bước được thay đổi, cục diện phân phối thu nhập hợp lý có trật tự cơ bản hình thành, tài sản của gia đình tăng lên, nhân dân có cuộc sống đầy đủ, sung túc hơn;	1. Đi sâu cải cách chế độ phân phối thu nhập, tăng thu nhập cho cư dân thành thị và nông thôn;

3	Xã hội có đủ việc làm, hệ thống an sinh xã hội bao phủ lên cả người dân thành thị lẫn nông thôn được cơ bản xây dựng;	2. Thực hiện chiến lược mở rộng phát triển việc làm, thúc đẩy sáng tạo lôi kéo việc làm;
		3. Tăng cường xây dựng hệ thống an sinh xã hội bao phủ lên cư dân thành thị và nông thôn, bảo đảm đời sống cơ bản của nhân dân; xây dựng chế độ y tế cơ bản, nâng cao sức khỏe toàn dân;
		4. Xây dựng chế độ y tế cơ bản, nâng cao sức khỏe toàn dân;
4	Hệ thống dịch vụ công cơ bản hoàn thiện hơn, trình độ quản lý và phục vụ của chính phủ được nâng cao một cách mạnh mẽ;	
5	Tổ chất tư tưởng đạo đức, văn hoá, khoa học kỹ thuật và sức khỏe của toàn dân tộc được nâng cao một cách rõ rệt, tác phong đạo đức tốt, quan hệ giữa con người với con người hài hoà dần được định hình rõ hơn;	5. Ưu tiên phát triển giáo dục, xây dựng cường quốc nguồn nhân lực;
6	Sức sáng tạo trong toàn xã hội được nâng cao rõ rệt, cơ bản trở thành quốc gia theo mô hình sáng tạo;	
7	Hệ thống quản lý xã hội được hoàn thiện hơn nữa, có trật tự xã hội tốt;	6. Hoàn thiện quản lý xã hội, giữ vững xã hội ổn định, đoàn kết.
8	Hiệu quả sử dụng tài nguyên được nâng cao rõ rệt, môi trường sinh thái thực sự có chuyển biến tốt;	
9	Thực hiện mục tiêu xây dựng xã hội khá giả ở mức cao hơn nữa có lợi cho hơn một tỷ người dân, cố gắng hình thành cục diện mà toàn thể nhân dân đều có thể phát huy hết khả năng của mình, thu được những gì mà mình cần có và đồng thời cùng chung sống hài hoà.	

3. Một số điểm mới trong nội dung và nhiệm vụ xây dựng xã hội với cải thiện dân sinh là trọng điểm

Theo nhận định của một số chuyên gia và so sánh với các văn kiện của ĐCS Trung Quốc trước Đại hội XVII, có thể

thấy, phần 8 trong Báo cáo Chính trị tại Đại hội lần thứ XVII ĐCS Trung Quốc có một số điểm mới sau đây:

Thứ nhất, “công bằng”, “bình đẳng” là điểm nổi bật. Ví dụ như trong mục “ưu tiên phát triển giáo dục, xây dựng cường

quốc nguồn nhân lực” nhấn mạnh giáo dục công bằng là cơ sở quan trọng của công bằng xã hội, công bằng, bình đẳng không ngừng được bổ sung để giải quyết vấn đề giáo dục cho các tầng lớp yếu thế hoặc tầng lớp chịu nhiều thiệt thòi. Cụ thể như Hội nghị Trung ương 6 khoá XVI khi nói đến giáo dục kiên trì ưu tiên phát triển, thúc đẩy công bằng trong giáo dục đã đề ra “*bảo đảm con cái của những người nông dân làm công nhân (Nongmingong) được hưởng giáo dục nghĩa vụ*”, đến Đại hội XVII nội dung trên được thêm 2 cụm từ “*gia đình khó khăn về kinh tế*” và “*bình đẳng*”, được viết thành “*bảo đảm con cái gia đình khó khăn về kinh tế, những người vào thành phố làm công nhân được hưởng giáo dục nghĩa vụ bình đẳng*”. Khi nói đến vấn đề việc làm, Hội nghị Trung ương 6 khoá XVI đã đề ra phải “*từng bước hình thành thị trường nhân tài và thị trường sức lao động thống nhất giữa thành thị và nông thôn*”, còn trong Báo cáo Chính trị Đại hội XVII thì xuất phát từ nhất thể hoá giữa thành thị và nông thôn, nhấn mạnh phải “*xây dựng thị trường nguồn nhân lực quy phạm thống nhất, hình thành chế độ việc làm bình đẳng giữa người lao động thành thị và nông thôn*”. Có thể nói đây là những thay đổi quan niệm về phát triển cân bằng, hài hoà giữa các tầng lớp dân cư, giữa nông thôn và thành thị ở Trung Quốc.⁽⁹⁾

Thứ hai, hoàn thiện tư duy về xây dựng hệ thống an sinh xã hội. So với

phần trình bày về hoàn thiện chế độ an sinh xã hội, bảo đảm đời sống cơ bản của quần chúng nhân dân trong Quyết định của Hội nghị Trung ương 6 khoá XVI: “*từng bước xây dựng hệ thống an sinh xã hội bao phủ lên cư dân thành thị và nông thôn kết hợp giữa bảo hiểm xã hội, cứu tế xã hội, phúc lợi xã hội, sự nghiệp từ thiện*”, thì Báo cáo Đại hội XVII trình bày một cách hệ thống, hoàn thiện hơn về hệ thống an sinh xã hội. Cụ thể là Báo cáo Đại hội XVII lần đầu tiên đưa ra tư duy mới phát triển hệ thống an sinh xã hội với “*3 cơ sở, 3 trọng điểm và 2 bổ sung*”⁽¹⁰⁾. Đó là “*phải lấy bảo hiểm xã hội, cứu trợ xã hội, phúc lợi xã hội làm cơ sở, lấy dưỡng lão cơ bản, y tế cơ bản, chế độ bảo đảm mức sống tối thiểu làm trọng điểm, lấy sự nghiệp từ thiện, bảo hiểm thương nghiệp làm bổ sung, nhanh chóng hoàn thiện hệ thống an sinh xã hội*”.

Thứ ba, chú ý giải quyết vấn đề khó khăn của tầng lớp yếu thế trong xã hội. Cụ thể như: “*kiện toàn chế độ thuê nhà ở với giá rẻ, nhanh chóng giải quyết khó khăn về nhà ở cho những gia đình có thu nhập thấp trong thành phố*”. Điều này chứng tỏ ĐCS Trung Quốc chú trọng giải quyết vấn đề nhà ở cho tầng lớp yếu thế.

Kết luận

Qua phân tích nội dung xây dựng xã hội trong Báo cáo Chính trị Đại hội lần thứ XVII ĐCS Trung Quốc trên đây, bài viết bước đầu rút ra một số kết luận

sau: *thứ nhất*, ĐCS Trung Quốc đang không ngừng bổ sung về mặt lý luận để giải quyết những vấn đề nổi lên trong cải cách mở cửa, cố gắng thực hiện phát triển một cách hài hòa, một cách bền vững; *thứ hai*, hoàn thiện hơn, làm rõ hơn khái niệm xây dựng xã hội khá giả toàn diện; *thứ ba*, cụ thể hoá từng bước việc xây dựng xã hội hài hoà; *thứ tư*, trong giai đoạn hiện nay chú ý giải quyết những vấn đề xã hội bức xúc, cụ thể như: giáo dục, y tế, việc làm, y tế, nhà ở v.v...; *thứ năm*, chú trọng đến việc điều phối phân chia lợi ích thu được từ cải cách mở cửa cho các tầng lớp trong xã hội, đặc biệt chú ý đến tầng lớp yếu thế.

CHÚ THÍCH

1. Theo kết quả phỏng vấn một số chuyên gia nổi tiếng trong ĐCS Trung Quốc của phóng viên Báo “Bán nguyệt đàm” thì Báo cáo của Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc có 18 điểm mới, <http://www.chinanews.com.cn/gn/news/2007/10-29/1061796.shtml>

2. Xem “Bán nguyệt đàm: quyền uy giải thích 18 điểm mới trong báo cáo Đại hội XVII”, <http://www.chinanews.com.cn/gn/news/2007/10-29/1061796.shtml>

3. Triệu Kiệt, “Bài viết chuyên về ý nghĩa của việc sắp xếp dân sinh”,

http://news.xinhuanet.com/theory/2007-10/22/content_6920244.htm

4. Điểm sáng mới của Báo cáo Đại hội XVII và ý tưởng trị quốc của Đảng” <http://theory.people.com.cn/GB/49150/49152/6483581.html>

5. Cố Tuấn, “Quan điểm: Trung Quốc nên đi theo con đường phát triển kinh tế ổn định dân sinh”, http://news.xinhuanet.com/newscenter/2007-10/21/content_6915913.htm.

6. Zhengxu Wang, Yongnian Zhang, “Những chính sách quan trọng của Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc”, http://www.nottingham.ac.uk/china-policy-institute/publications/documents/Briefing_31_Key_Policy_Outcomes_17th_Party_Congress.pdf

7. Báo cáo Chính trị của Hồ Cẩm Đào tại Đại hội XVII ĐCS Trung Quốc, <http://gb.chinareviewnews.com/doc/1004/6/9/2/100469260.html?coluid=7&keywordid=0&docid=100469260&mdate=1015124425>

8. “Điểm sáng mới của Báo cáo Đại hội XVII và ý tưởng trị quốc của Đảng” <http://theory.people.com.cn/GB/49150/49152/6483581.html>

9. Tạ Chí Cường, “7 điểm mới về xây dựng xã hội trong báo cáo của Đại hội XVII”, http://news.xinhuanet.com/theory/2007-10/24/content_6932513.htm

10. Như chú thích 8.